

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

Р І Ш Е Н Н Я
І М Е Н Е М У К Р А І Н И

29 жовтня 2018 р.

Справа №0540/9505/18-а

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі:
головуючого - судді Логойди Т.В.,

розглянувши в порядку письмового провадження (за правилами спрощеного позовного провадження) адміністративну справу за позовом Ольховського Юрія Михайловича до Костянтинівсько-Дружківського об'єднаного управління Пенсійного фонду України Донецької області про визнання протиправними дій та зобов'язання вчинити певні дії,

в с т а н о в и в:

У вересні 2018 року Ольховський Ю.М. звернувся до суду з вказаним адміністративним позовом, в якому зазначав, зокрема, що є внутрішньо переміщеною особою, яка за місцем фактичного проживання перебуває на обліку у відповідача як отримувач пенсії. Виплату пенсії припинено з підстав, що не передбачені ст. 49 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Вважаючи, що відповідачем порушено право на пенсійне забезпечення, просив:

- визнати протиправними дії Костянтинівсько-Дружківського об'єднаного управління Пенсійного фонду України Донецької області щодо невиконання йому пенсії;
- зобов'язати Костянтинівсько-Дружківське об'єднане управління Пенсійного фонду України Донецької області поновити нарахування та виплату пенсії позивачу, і сплатити заборгованість за весь період її виникнення на рахунок, що відкритий в АТ «Ощадбанк».

Відповідач подав відзив на позовну заяву, в якому зазначав, що позивач перебуває на обліку у відповідача з червня 2018 року і з цього місяця йому виплачується пенсія. З 01 липня 2016 року по 31 травня 2018 року виплату пенсії було припинено іншим органом Пенсійного фонду України, і пенсію за вказаний період буде виплачено після прийняття Кабінетом Міністрів України відповідного порядку. Вважав, що не порушив права позивача. Просив в задоволенні позову відмовити.

Судом встановлено, що Ольховський Ю.М. є пенсіонером та внутрішньо переміщеною особою, місце проживання якої було зареєстровано на території, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження (м. Макіївка Донецької обл.), а фактичне місце проживання/перебування – на підконтрольній українській владі території (м. Дружківка Донецької обл.), що підтверджується відповідною довідкою про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи.

З червня 2018 року перебуває на обліку у відповідача як отримувач пенсії по інвалідності.

З 01 липня 2016 року, тобто до перебування на обліку у відповідача, виплату пенсії було припинено іншим органом Пенсійного фонду України з підстав, що не передбачені ст.49 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

*306*3292730*1*2*

контролю над Придністровським регіоном, Молдова все ж таки має позитивне зобов'язання за статтею 1 Конвенції вжити заходів, у рамках своєї влади та відповідно до міжнародного права, для захисту гарантованих Конвенцією прав заявників.

Європейський суд з прав людини (далі - ЄСПЛ) в рішенні у справі «Пічкур проти України», яке набрало статусу остаточного 07 лютого 2014 року, встановив, що право на отримання пенсії як таке, стало залежним від місця проживання заявника. Це призвело до ситуації, в якій заявник, пропрацювавши багато років у своїй країні та сплативши внески до системи пенсійного забезпечення, був зовсім позбавлений права на пенсію лише на тій підставі, що він більше не проживає на території України (пункт 51 цього рішення). У пункті 54 вказаного рішення ЄСПЛ зазначив, що наведених вище міркувань ЄСПЛ достатньо для висновку про те, що різниця в поводженні, на яку заявник скаржився, порушувала статтю 14 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, згідно з якою користування правами та свободами, визнаними в Конвенції, має бути забезпечене без дискримінації за будь-якою ознакою - статі, раси, кольору шкіри, мови, релігії, політичних чи інших переконань, національного чи соціального походження, належності до національних меншин, майнового стану, народження, або за іншою ознакою, у поєднанні зі статтею 1 Першого протоколу до Конвенції, якою передбачено право кожної фізичної або юридичної особи мирно володіти своїм майном та закріплено, що ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Європейський суд з прав людини зазначив, що в контексті статті 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод поняття «майно» охоплює як «наявне майно», так і активи, включаючи право вимоги, з посиланням на які заявник може стверджувати, що він має принаймні законні очікування стосовно ефективного здійснення свого «права власності» (п. 74 рішення від 02.03.2005 року у справі «Von Maltzan and Others v. Germany»). Європейський суд з прав людини зробив висновок, що певні законні очікування заявників підлягають правовому захисту, та сформував позицію для інтерпретації вимоги як такої, що може вважатися «активом»: вона повинна мати обґрунтовану законну підставу, якою, зокрема, є чинна норма закону, тобто встановлена законом норма щодо виплат (пенсійних, заробітної плати, винагороди, допомоги) на момент дії цієї норми є «активом», на який може розраховувати громадянин як на свою власність. Таким чином, статтю 1 Першого протоколу до Конвенції слід застосовувати для захисту «правомірних (законних) очікувань».

Припинення виплати пенсії позивачу відбулося не у спосіб, що передбачений законом, і з точки зору положень ст. 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод мало місце втручання у право власності позивача, і таке втручання не було законним.

Припиненням виплати пенсії з підстав, що не передбачені законом, порушено право позивача на отримання пенсії, на що позивач мав законні очікування.

Після взяття позивача на облік та поновлення виплати пенсії відповідачем протиправно не виплачено пенсію з дня припинення її виплати до дня поновлення її виплати.

З огляду на наведене така бездіяльність суб'єкта владних повноважень підлягає визнанню протиправною, а порушені права захисту іншим шляхом – шляхом зобов'язання відповідача, який згідно із Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» є органом, який уповноважений виплачувати позивачу пенсію, нарахувати та виплатити позивачу пенсію з дня припинення її виплати до дня поновлення її виплати (п. 10 ч. 2 ст. 245 Кодексу адміністративного судочинства України).

Вирішуючи спір судом враховані правові висновки, що викладені у рішенні Верховного Суду від 03 травня 2018 року за результатами розгляду зразкової справи №805/402/18 (провадження № Пз/9901/20/18), які відповідно до ч. 5 ст. 242 Кодексу адміністративного судочинства України мають бути враховані судом при виборі і застосуванні норми права до спірних правовідносин.

Щодо строку захисту порушеного права.

Відповідно до ч. 2 ст. 46 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» нараховані суми пенсії, не отримані з вини органу, що призначає і виплачує пенсію, виплачуються за минулий час без обмеження будь-яким строком з нарахуванням компенсації втрати частини доходів.

Порушення прав позивача – не отримання нарахованих сум пенсії – відбулося з вини органу, що призначає і виплачує пенсію, і мало триваючий характер. Процесуальний строк обмежує лише строк звернення до суду з позовом, і не обмежує строк захисту порушеного права, якщо спеціальними нормами матеріального права встановлені більші строки для такого захисту (в даному випадку на підставі ч. 2 ст. 46 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» позивач має право захистити своє порушене право на виплату пенсії за минулий час без обмеження будь-яким строком). На необхідність застосування при розгляді справ щодо пенсійного забезпечення крім процесуальних строків також й положень спеціальних норм неодноразово зазначалося і в рішеннях Верховного Суду України (зокрема, в рішенні від 25 травня 2016 року в справі № 21-1249а16).

Аналогічні висновки щодо застосування норм права викладені в постанові Верховного Суду від 03 травня 2018 року в справі № 805/402/18 (провадження №Пз/9901/20/18), які відповідно до ч. 5 ст. 242 Кодексу адміністративного судочинства України мають бути враховані судом при виборі і застосуванні норми права до спірних правовідносин.

Щодо вимог про зобов'язання відповідача поновити нарахування та виплату позивачу пенсії на рахунок, що відкритий у відповідному відділенні банку, то суд вважає їх безпідставними з огляду на наступне.

Пунктом 1 Постанови Кабінету Міністрів України від 05 листопада 2014 року № 637 «Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним», встановлено, що призначення та продовження виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), довічних державних стипендій, усіх видів соціальної допомоги та компенсацій, матеріального забезпечення, надання соціальних послуг, субсидій та пільг за рахунок коштів державного бюджету та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування внутрішньо переміщеним особам здійснюються за місцем перебування таких осіб на обліку, що підтверджується довідкою, виданою згідно з Порядком оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 року № 509. Виплата (продовження виплати) пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), довічних державних стипендій, усіх видів соціальної допомоги та компенсацій, матеріального забезпечення (далі - соціальні виплати), що призначені зазначеним особам, проводиться через рахунки та мережу установ і пристроїв публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» з можливістю отримання готівкових коштів і проведення безготівкових операцій через мережу установ і пристроїв будь-яких банків тільки на території, де органи державної влади здійснюють свої повноваження. Соціальні виплати особам з інвалідністю I групи та особам, які за висновком лікарсько-консультативної комісії не здатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги, за їх письмовими заявами можуть проводитись публічним акціонерним товариством «Укрпошта» з доставкою додому за фактичним місцем проживання/перебування таких осіб; для ідентифікації одержувачів пенсій, які є внутрішньо переміщеними особами, та забезпечення виплати пенсій таким особам проводиться емісія платіжних карток, які водночас є пенсійними посвідченнями, із зазначенням на них графічної та електронної інформації про власника та його електронного цифрового підпису.

Згідно з п. 6 Порядку виплати пенсій та грошової допомоги через поточні рахунки в банках, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 1999 року №1596, одержувачі самостійно вибирають уповноважений банк для відкриття поточного рахунка. Для внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку, що підтверджується довідкою, виданою згідно з Порядком оформлення і видачі довідки про взяття на облік

внутрішньо переміщеної особи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 01 жовтня 2014 року № 509, уповноваженим банком є АТ Ощадбанк.

Пунктами 9 - 11 вказаної Постанови визначено, що між уповноваженим банком і одержувачем укладається договір банківського рахунка. Заява про виплату пенсії або грошової допомоги подається одержувачем особисто до органу Пенсійного фонду чи органу соціального захисту населення за зазначеним у заяві місцем фактичного проживання одержувача в населеному пункті у межах України або приймається органом Пенсійного фонду чи органом соціального захисту населення від установи уповноваженого банку. Заяви приймаються за умови пред'явлення паспорта громадянина України або іншого документа, що посвідчує особу і підтверджує її вік, та документа, визначеного законодавством, для з'ясування місця її проживання, і реєструються в установленому порядку. Одержувачі, крім внутрішньо переміщених осіб, можуть у будь-який час змінити уповноважений банк, подавши заяву до відповідного уповноваженого банку згідно з пунктом 10 цього Порядку.

Отже, згідно з наведеними нормами орган Пенсійного фонду зобов'язаний виплачувати пенсію на відповідний банківський рахунок згідно з поданою одержувачем пенсії у відповідності до вказаних норм заяви.

Доказів того, що після поновлення виплати пенсія позивача буде виплачуватися в інший спосіб, і відповідно, будуть порушені права позивача, до суду не подано.

Крім того, обов'язковою умовою для надання правового захисту судом є наявність відповідного порушення суб'єктом владних повноважень прав, свобод або інтересів особи на момент її звернення до суду, чого в цій частині не відбулося.

Керуючись статтями 32, 139, 243 - 246 Кодексу адміністративного судочинства України, суд

в и р і ш и в:

Позов Ольховського Юрія Михайловича (84206, Донецька обл., м.Дружківка, вул.Космонавтів, 32, кв. 32, ПІН 1977202190) до Костянтинівсько-Дружківського об'єднаного управління Пенсійного фонду України Донецької області (85113, Донецька обл., м.Костянтинівка, вул.Цюлковського, 25, код ЄДРПОУ 42171400) про визнання протиправними дій та зобов'язання вчинити певні дії задовольнити.

Визнати протиправною бездіяльність Костянтинівсько-Дружківського об'єднаного управління Пенсійного фонду України Донецької області щодо не виплати Ольховському Юрію Михайловичу пенсії за період з 01 липня 2016 року по 31 травня 2018 року.

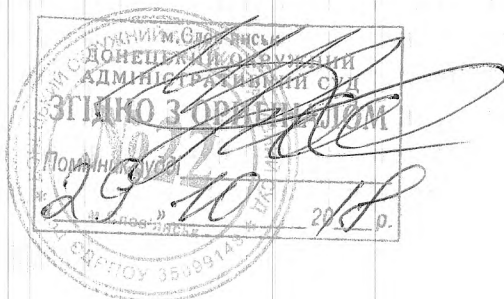
Зобов'язати Костянтинівсько-Дружківське об'єднане управління Пенсійного фонду України Донецької області нарахувати та виплатити Ольховському Юрію Михайловичу пенсію за період з 01 липня 2016 року по 31 травня 2018 року.

Стягнути за рахунок бюджетних асигнувань Костянтинівсько-Дружківського об'єднаного управління Пенсійного фонду України Донецької області (85113, Донецька обл., м.Костянтинівка, вул.Цюлковського, 25, код ЄДРПОУ 42171400) на користь Ольховського Юрія Михайловича (84206, Донецька обл., м.Дружківка, вул.Космонавтів, 32, кв.32, ПІН 1977202190) здійснені ним документально підтверджені судові витрати в розмірі 704 (сімсот чотири) грн. 80 (вісімдесят) коп.

Рішення набирає законної сили у строк та у порядку, що визначені статтею 255 КАС України, і може бути оскаржене до суду апеляційної інстанції шляхом подання апеляційної скарги через суд першої інстанції протягом тридцяти днів з дня складення повного судового рішення.

Повне рішення судом складено 29 жовтня 2018 року.

Суддя

Логойда Т. В.

*306*3292730*1*2*